

ด่วนที่สุด

ที่ นว ๐๐๐๖/ว ๒๓๕๓

ศาลากลางจังหวัดนครสวรรค์
ถนนสวรรค์วิถี นว ๖๐๐๐๐

๑๑ ตุลาคม ๒๕๖๑

เรื่อง ขอความร่วมมือประชาสัมพันธ์ ทำความเข้าใจกับเกษตรกร เกี่ยวกับการแก้ไขปัญหานี้สินเกษตรกร
สมาชิกกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรอย่างยั่งยืน (ลูกหนี้ ธ.ก.ส.)

เรียน ส่วนราชการในสังกัดกระทรวงเกษตรและสหกรณ์, ปลัดจังหวัดนครสวรรค์, นายอำเภอทุกอำเภอ,
ท้องถิ่นจังหวัดนครสวรรค์, ประชาสัมพันธ์จังหวัดนครสวรรค์

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. โครงการแก้ไขปัญหานี้สินเกษตรกรสมาชิกกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรอย่างยั่งยืน
(ลูกหนี้ ธ.ก.ส.) ฉบับปรับปรุง จำนวน ๑ ชุด
๒. ข่าวประชาสัมพันธ์การแก้ไขปัญหานี้สินเกษตรกรสมาชิกกองทุนฟื้นฟูและพัฒนา
เกษตรกร จำนวน ๑ ชุด

ด้วยคณะรัฐมนตรี ได้มีมติเมื่อวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๖๑ รับทราบโครงการแก้ไขปัญหานี้สิน
เกษตรกรสมาชิกกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรอย่างยั่งยืน (ลูกหนี้ ธ.ก.ส.) โดยธนาคารเพื่อการเกษตร
และสหกรณ์การเกษตร (ธ.ส.ก.) จะดำเนินการปรับโครงสร้างหนี้ให้กับเกษตรกรสมาชิกกองทุนฟื้นฟูและพัฒนา
เกษตรกร (กฟก.) ที่เป็นหนี้ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPLs) ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๐ จำนวน ๓๖,๖๐๕ ราย
ซึ่งมีหลักเกณฑ์ดำเนินการ ดังนี้

๑. นำเงินต้นที่เกษตรกรค้างชำระ ร้อยละ ๕๐ มาทำสัญญาปรับโครงสร้างใหม่ ตามเวลาที่จะ
ตกลงกัน แต่ไม่เกิน ๑๕ ปี อัตราดอกเบี้ย MRR-๓ (ประมาณร้อยละ ๔ ต่อปี) ส่วนเงินต้นอีกร้อยละ ๕๐
และดอกเบี้ยที่ค้างชำระทั้งหมดจะพักไว้ก่อน

๒. เมื่อเกษตรกรสามารถชำระคืน ธ.ก.ส. ตามสัญญาที่ทำได้ตามข้อ ๑ ครบตามกำหนด
ดอกเบี้ยที่พักไว้ ธ.ก.ส. จะพิจารณายกให้เกษตรกร

๓. ส่วนเงินต้นที่เหลือร้อยละ ๕๐ ธ.ก.ส. จะนำมาดำเนินการปรับโครงสร้างใหม่อีกครั้งภายใต้
ดุลพินิจของ ธ.ก.ส. ที่จะพิจารณาถึงศักยภาพของลูกหนี้แต่ละราย โดยใช้หลักการที่เป็นธรรมและไม่มี
ผลกระทบต่อภาระของเกษตรกร

๔. กองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรจะดำเนินการฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรอย่างเข้มข้น
เพื่อให้เกษตรกรมีรายได้ สามารถนำมาชำระหนี้ให้กับเจ้าหนี้ได้ภายในกำหนดเวลา และมีรายได้ในการประกอบ
อาชีพอย่างยั่งยืน

๕. กรณีที่หนี้ของเกษตรกร เป็นภาระหนักและมีเหตุผลจำเป็นที่ ธ.ก.ส. ต้องให้ความ
ช่วยเหลือเพิ่มเติม ธ.ก.ส. จะดำเนินการช่วยเหลือตามระเบียบวิธีปฏิบัติของ ธ.ก.ส. เช่น การจำหน่ายหนี้เงินกู้
ออกจากบัญชีเป็นหนี้สูญให้แก่เกษตรกรที่ตาย ทุพพลภาพ หรือมีปัญหาสุขภาพเจ็บป่วย หรือการพิจารณา
ลดภาระหนี้ด้วยการ Hair Cut ต้นเงิน/ดอกเบี้ย บางส่วนให้แก่เกษตรกรที่มีอายุมาก ชราภาพ และเป็น
อุปสรรคต่อการประกอบอาชีพตามปกติ โดยไม่มีทายาทมารับช่วงแทน เป็นต้น

/จังหวัดนครสวรรค์...

จังหวัดนครสวรรค์ จึงขอความร่วมมือท่านประชาสัมพันธ์เผยแพร่มติคณะรัฐมนตรีดังกล่าว ผ่านช่องทางต่างๆ เพื่อสร้างความเข้าใจให้แก่เกษตรกรทราบ ซึ่งเกษตรกรสามารถตรวจสอบรายชื่อผู้มีสิทธิได้ที่ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตรสาขา ที่เกษตรกรเป็นลูกหนี้เพื่อเข้าร่วมโครงการแก้ไขปัญหาหนี้สินเกษตรกรสมาชิกกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรอย่างยั่งยืน (ลูกหนี้ ธ.ก.ส.) ต่อไป รายละเอียดปรากฏตามสิ่งที่ส่งมาด้วย

จึงเรียนมาเพื่อพิจารณา

ขอแสดงความนับถือ

(นายอรอดพร สิงห์ชัย)

ผู้ว่าราชการจังหวัดนครสวรรค์

สำนักงานเกษตรและสหกรณ์จังหวัด

โทร. ๐-๕๖๘๐-๓๕๒๐, โทรสาร. ๐-๕๖๘๐-๓๕๙๐

มท. ๑๕๕๓๘

โครงการแก้ไขปัญหานี้สินเกษตรกรสมาชิกกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรอย่างยั่งยืน (ลูกหนี้ ธ.ก.ส.)
ฉบับปรับปรุง

๑. หลักการและเหตุผล

เพื่อให้การจัดการแก้ไขปัญหานี้สินของเกษตรกรสมาชิกกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร เป็นไปตาม พ.ร.บ.กองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๕๒ และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ ๒) พ.ศ. ๒๕๕๔ และข้อท้วงติงของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน และการตอบข้อหารือประเด็นนี้บุคคลที่ประกัน ของสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา มีผลให้หนี้ของสมาชิกกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร ที่ขาดคุณสมบัติ ที่กองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร (กฟก.) จะเข้าไปจัดการหนี้ (ชื้อหนี้) ได้ แต่เพื่อบรรเทาความเดือดร้อนดังกล่าว กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จึงได้ทำหน้าที่คนกลางในการเจรจาระหว่างสถาบันการเงินเจ้าหนี้กับเกษตรกร ลูกหนี้สมาชิกกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร โดยได้กำหนดหลักเกณฑ์การเจรจา ดังนี้

- เป็นหนี้ของเกษตรกรสมาชิกกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร และขึ้นทะเบียนหนี้ไว้

ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๐

- มีเงินต้นคงเป็นหนี้รวมกันทุกบัญชี ทุกสถาบันการเงิน ไม่เกิน ๒.๕ ล้านบาท

- เป็นหนี้ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPLs) ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๐

ผลการเจรจา สถาบันการเงินเจ้าหนี้จะให้การช่วยเหลือเกษตรกรกลุ่มดังกล่าว ดังนี้

- ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร จะดำเนินการปรับโครงสร้างหนี้

ให้กับเกษตรกร

- ธนาคารพาณิชย์สมาชิกสมาคมธนาคารไทย ยินดีลดหนี้ให้โดยลดเงินต้น

คงเป็นหนี้เหลือร้อยละ ๕๐ ส่วนดอกเบี้ยที่ค้างเดิมยกให้ โดยให้เกษตรกรนำเงินมาชำระและปิดบัญชี ภายใน ๓๐ มิถุนายน ๒๕๖๒ ในระหว่างนี้จะชะลอการดำเนินการทางกฎหมายแก่เกษตรกร

- ธนาคารเฉพาะกิจของรัฐ เช่น ธนาคารออมสิน , ธนาคารอาคารสงเคราะห์

อยู่ระหว่างการเจรจากาหาแนวทางแก้ไขปัญหากับเกษตรกรซึ่งยังไม่ได้ชื้อยติ

- สหกรณ์การเกษตร ยอมรับเงื่อนไขที่จะขายหนี้ให้ กฟก. กรณีลูกหนี้มีคุณสมบัติ

ในอัตราเงินต้นเต็มจำนวน ดอกเบี้ยร้อยละ ๗.๕ ต่อปี ระยะเวลาไม่เกิน ๕ ปี ส่วนกรณีลูกหนี้ไม่มีคุณสมบัติ ที่ กฟก. จะเข้าช่วยเหลือชื้อหนี้ได้ จะมีการปรับโครงสร้างหนี้ให้

ตามคำสั่งคณะรักษาความสงบแห่งชาติ (คสช.) ที่ ๒๖/๒๕๖๐ ได้มอบหมายให้คณะกรรมการ กองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรเฉพาะกิจ พิจารณาศึกษาปัญหาการดำเนินงานของกองทุนฟื้นฟู และพัฒนาเกษตรกร การแก้ไขปัญหานี้สินและความเดือดร้อนของเกษตรกร และปัญหาการดำเนินการอื่นใด ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งแนวทางการแก้ไขปัญหากและการปรับปรุงกฎหมาย ว่าด้วยกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร เสนอต่อคณะรัฐมนตรีโดยเร็ว ในส่วนของการแก้ไขปัญหานี้สินเกษตรกร คณะกรรมการกองทุนฟื้นฟู และพัฒนาเกษตรกรเฉพาะกิจ ได้ดำเนินการหารือกับสถาบันการเงิน ซึ่งประกอบด้วย ธนาคารเพื่อการเกษตร และสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) ธนาคารพาณิชย์ นิติบุคคล และสถาบันเกษตรกรหรือสหกรณ์ เพื่อกำหนดแนวทาง ในการแก้ไขปัญหานี้สินเกษตรกร ซึ่งมีแนวทางที่จะแก้ไขปัญหากในส่วนชื้อหนี้ ธ.ก.ส. เป็นอันดับแรกก่อน

ดังนั้น กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ร่วมกับ สำนักงานกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร และสถาบันการเงิน จึงได้จัดทำ "โครงการแก้ไขปัญหานี้สินเกษตรกรสมาชิกกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร อย่างยั่งยืน (ลูกหนี้ ธ.ก.ส.)" ส่วนสถาบันการเงินอื่นๆ ได้แก่ ธนาคารพาณิชย์ นิติบุคคล และสถาบันเกษตรกร หรือสหกรณ์ ในเบื้องต้นเห็นชอบในหลักการร่วมกันที่จะแก้ไขปัญหานี้สินเกษตรกรสมาชิก กฟก. แต่ยังไม่ชื้อยติ ในแนวทางปฏิบัติ ซึ่งจะได้ดำเนินการหารือเพื่อหาชื้อยติในเรื่องดังกล่าวต่อไป ในระหว่างนี้ กฟก. ได้ขอความร่วมมือ

กับสถาบันการเงินเจ้าหนี้ทุกแห่ง ในการชะลอหรือหยุดการฟ้องร้องดำเนินคดี บังคับคดีเพื่อยึดทรัพย์สิน ขายทอดตลาด หรือฟ้องขับไล่เกษตรกรออกจากที่อยู่อาศัยและที่ทำกินออกไปก่อน เพื่อรอแนวทางการแก้ไขปัญหานี้สลับเกษตรกรสมาชิก กฟก. ให้ได้ข้อยุติ และนำไปสู่การแก้ไขปัญหาหนี้ให้กับสถาบันเจ้าหนี้ต่อไป

๒. วัตถุประสงค์

๒.๑ เพื่อรักษาที่ดินทำกินและที่อยู่อาศัยของเกษตรกร

๒.๒ เพื่อให้เกษตรกรได้มีโอกาสได้พักฟื้น และฟื้นฟูตนเองในการประกอบอาชีพเพื่อสร้างรายได้ นำไปชำระหนี้ตามกำหนด

๒.๓ เพื่อให้เกษตรกรมีการพัฒนาอาชีพ และฟื้นฟูอาชีพเพื่อเพิ่มประสิทธิภาพทางการผลิต การรวบรวม การแปรรูป การตลาด และพึ่งพาตนเองได้อย่างมั่นคง ยั่งยืน

๒.๔ เพื่อลดความเหลื่อมล้ำทางสังคม และเศรษฐกิจตามนโยบายของรัฐบาล

๓. เหตุผลและความจำเป็นในการเสนอโครงการ

๓.๑ กฟก. รับขึ้นทะเบียนหนี้ของเกษตรกรสมาชิกจำนวน ๔๖๘,๕๕๖ ราย เป็นลูกหนี้ ธ.ก.ส. จำนวน ๒๗๘,๑๖๗ ราย หรือประมาณร้อยละ ๖๐ มีการแก้ไขปัญหาไปแล้วบางส่วน โดยเกษตรกรสมาชิกที่ได้รับการแก้ไขปัญหาหนี้สินดังกล่าว เป็นไปตามเงื่อนไขที่กำหนดในโครงการปรับโครงสร้างหนี้ตามมติคณะรัฐมนตรี วันที่ ๗ เมษายน ๒๕๕๓ ที่กำหนดเงื่อนไขว่า เกษตรกรลูกหนี้ ธ.ก.ส. ที่ได้รับสิทธิปรับโครงสร้างหนี้จะต้องเป็นหนี้ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPLs) ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๒ เป็นเหตุให้เกษตรกรสมาชิกที่ขึ้นทะเบียนหนี้แล้ว แต่เป็นหนี้ NPLs หลังวันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๕๒ ไม่ได้รับการแก้ไขปัญหาหนี้สิน จึงได้รวมกลุ่มเรียกร้องผ่านกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ประสานขอความอนุเคราะห์ ธ.ก.ส. ช่วยเหลือเกษตรกรที่เป็นหนี้ NPLs ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๐ นอกจากนี้ หลักเกณฑ์การจัดการหนี้ของเกษตรกร พ.ศ. ๒๕๖๐ ได้มีการปรับปรุงแก้ไขให้ถูกต้องตามกฎหมายและข้อเสนอแนะของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดิน (สตง.) โดยได้ยกเลิกการชำระหนี้บุคคลค้าประกัน และหลักทรัพย์ไม่คุ้มมูลหนี้ จึงทำให้เกษตรกรที่ขึ้นทะเบียนหนี้ไว้กับ กฟก. ที่มีคุณสมบัติดังกล่าวไม่สามารถจัดการหนี้ได้

๓.๒ ในภาพรวมในรอบเกือบ ๑๐ ปีที่ผ่านมา เกษตรกรไทยประสบปัญหาภัยธรรมชาติ ไม่ว่าจะเป็น ปัญหาอุทกภัย ปัญหาภัยแล้ง ปัญหาการระบาดของโรคและแมลง ราคาพืชผลเกษตรตกต่ำ ในขณะที่ต้นทุนการผลิตสูงขึ้น ทั้งค่าแรงงาน ค่าปุ๋ย และค่าปัจจัยการผลิตอื่นๆ เป็นเหตุให้รายได้จากการผลิตไม่เพียงพอที่จะชำระหนี้ ส่งผลกระทบให้เกิดปัญหา NPLs ในระบบสถาบันการเงินโดยเฉพาะสมาชิก กฟก. ที่เป็นลูกหนี้ ธ.ก.ส.

๔. กลุ่มเป้าหมาย

เกษตรกรสมาชิก กฟก. ที่ขึ้นทะเบียนหนี้เกษตรกร ซึ่งเป็นลูกหนี้ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) และเป็นหนี้ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPLs) ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๐ จำนวน ๓๖,๖๐๕ ราย ยอดหนี้เงินต้น ๖,๓๘๒,๖๗๗,๓๙๖.๘๔ บาท ดอกเบี้ย ๓,๘๒๙,๓๘๘,๖๐๒.๖๖ บาท

๕. แนวทางการดำเนินการแก้ไขปัญหาหนี้สินเกษตรกร

๕.๑ เกษตรกรกลุ่มเป้าหมายจะต้องทำการปรับโครงสร้างหนี้กับ ธ.ก.ส. โดย

๕.๑.๑ ทำสัญญาปรับโครงสร้างหนี้ โดยพักชำระเงินต้นครั้งหนึ่ง (ร้อยละ ๕๐) และดอกเบี้ยทั้งหมดไว้ก่อน และให้เกษตรกรทำสัญญาผ่อนชำระหนี้เงินต้นครั้งหนึ่ง (ร้อยละ ๕๐) ตามระยะเวลาที่ตกลงกัน แต่ไม่เกิน ๑๕ ปี คิดดอกเบี้ยในอัตรา MRR - ๓ เมื่อเกษตรกรผ่อนชำระหนี้ตามสัญญาใหม่เรียบร้อยแล้ว ดอกเบี้ยที่พักไว้ ธ.ก.ส. จะพิจารณายกให้เกษตรกร ส่วนเงินต้นที่เหลืออีกร้อยละ ๕๐ให้นำมาปรับโครงสร้างใหม่ ภายใต้ดุลพินิจของเจ้าหนี้ที่จะพิจารณาศักยภาพของลูกหนี้แต่ละราย โดยใช้หลักการที่เป็นธรรม และไม่มีผลกระทบต่อภาระของเกษตรกร

/การปรับโครงสร้าง...

การปรับโครงสร้างหนี้ครั้งนี้จะดำเนินการภายใต้เงื่อนไข ดังนี้

(๑) เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการจะต้องเป็นหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPLs) มาแล้วไม่น้อยกว่า ๓ ปี

(๒) การผ่อนชำระ เกษตรกรลูกหนี้ที่ได้รับการปรับโครงสร้างหนี้ จะต้องชำระตามที่มาแห่งรายได้อย่างน้อยปีละ ๑ ครั้ง

(๓) กรณีผิดนัดชำระหนี้ ธ.ก.ส. จะคิดอัตราดอกเบี้ยในส่วนของเงินต้นที่ค้างชำระในอัตราสูงสุด (MRR + ๓) + ดอกเบี้ยปรับ (ร้อยละ ๓) โดยมีข้อยกเว้น ดังต่อไปนี้

(๓.๑) กรณีประสบภัยพิบัติ ต้องมีเอกสารหลักฐานแสดงว่าประสบภัยพิบัติจริง และอยู่ในระหว่างระยะเวลาการกู้ ๑๕ ปี นั้น

(๓.๒) กรณีเกษตรกรมีปัญหาสุขภาพ ต้องมีเอกสารรับรองและพิจารณาเป็นรายๆ ไป

(๓.๓) กรณีมีเหตุจำเป็นอื่นๆ

โดยกรณียกเว้นดังกล่าว จะมีคณะกรรมการร่วมเพื่อพิจารณา และหากสุดท้ายเกษตรกรลูกหนี้กลับมาเป็นเกษตรกรที่เป็นหนี้ที่ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPLs) เกษตรกรลูกหนี้ต้องรับภาระหนี้ตามนิติกรรมเดิม ซึ่งจะถูกเรียกเก็บเงินต้นและดอกเบี้ยที่พักไว้ทั้งหมด และดอกเบี้ยที่ยังไม่ได้เรียกเก็บในส่วนของหนี้ที่ปรับโครงสร้างหนี้แล้ว (ตามข้อ ๕.๑.๑)

อย่างไรก็ตาม กรณีที่หนี้ของเกษตรกร (ทั้งที่เป็นและไม่ได้เป็นสมาชิก กฟก.) เป็นภาระหนักและมีเหตุผลจำเป็นที่ ธ.ก.ส. ต้องให้ความช่วยเหลือเพิ่มเติม ให้ ธ.ก.ส. ดำเนินการให้ความช่วยเหลือตามระเบียบวิธีปฏิบัติของ ธ.ก.ส. เช่น การจำหน่ายหนี้เงินกู้ออกจากบัญชีเป็นหนี้สูญให้แก่เกษตรกรที่ตาย ขุพพลภาพ หรือมีปัญหาสุขภาพเจ็บป่วย หรือการพิจารณาลดภาระหนี้ด้วยการ Hair Cut ต้นเงิน/ดอกเบี้ยบางส่วนให้แก่เกษตรกรที่มีอายุมาก ขราภาพ และเป็นอุปสรรคต่อการประกอบอาชีพตามปกติ โดยไม่มีทายาทมารับช่วงแทน เป็นต้น โดยให้มีคณะกรรมการเฉพาะกิจของ ธ.ก.ส. พิจารณากลับกรองและนำเสนอคณะกรรมการ ธ.ก.ส. เพื่อพิจารณาอนุมัติเป็นกรณีๆ ไป

๕.๑.๒ ในการปรับโครงสร้างหนี้ ฯ กำหนดให้มีคณะกรรมการทำหน้าที่ตรวจสอบกลับกรองคุณสมบัติของลูกหนี้ที่เข้าสู่กระบวนการปรับโครงสร้างหนี้ ทั้งนี้ เพื่อให้การแก้ไขปัญหานี้สิ้นเกษตรกรเป็นไปด้วยความเรียบร้อย รอบคอบ ตลอดจนขับเคลื่อนการดำเนินงานให้ประสบความสำเร็จ

๕.๑.๓ เกษตรกรที่จะเข้าร่วมโครงการปรับโครงสร้างหนี้ฯ จะต้องจัดทำแผนฟื้นฟูและพัฒนาอาชีพของตนเองที่ผ่านการรับรองจากองค์กรเกษตรกรต้นสังกัดและหน่วยงานที่เกี่ยวข้องเพื่อนำเสนอต่อ ธ.ก.ส. ในการขอปรับโครงสร้างหนี้ และเมื่อได้รับความเห็นชอบแล้ว จะต้องเข้าสู่กระบวนการฟื้นฟูตามแผนหรือโครงการฟื้นฟูขององค์กรเกษตรกรตามกฎหมาย ว่าด้วยกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร มีกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ธ.ก.ส. และหน่วยงานอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องร่วมสนับสนุน โดยใช้งบประมาณปกติของ กฟก. ดำเนินการ

๕.๒ เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการจะต้องไม่ก่อหนี้เพิ่มกับ ธ.ก.ส. และสถาบันการเงินอื่น

๕.๓ เมื่อคณะรัฐมนตรีอนุมัติแล้ว ธ.ก.ส. จะนำเสนอคณะกรรมการ ธ.ก.ส. เพื่อพิจารณาให้ความช่วยเหลือเกษตรกรต่อไป

๕.๔ กรณี NPLs ที่เกิดขึ้นตามโครงการนี้ไม่คำนวณรวมเป็น NPLs เพื่อการประเมินผลตามบันทึกข้อตกลงการประเมินผลการดำเนินงานรัฐวิสาหกิจ และเป็นโครงการที่ต้องแยกเป็นบัญชีธุรกรรมนโยบายรัฐ (Public Service Account : PSA) ภายใต้การกำกับของกระทรวงการคลัง

๖. การฟื้นฟูและพัฒนาอาชีพเกษตรกร

๖.๑ เกษตรกรที่จะปรับโครงสร้างนี้ต้องร่วมกับองค์กรเกษตรกรจัดทำแผนฟื้นฟูและพัฒนาอาชีพ เพื่อให้มีรายได้ที่เพียงพอต่อการชำระหนี้ โดยให้องค์กรเกษตรกรรวบรวมเสนอสำนักงานกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรรับรอง และส่งให้เจ้าหน้าที่ประกอบการปรับโครงสร้างนี้

๖.๒ สำนักงานกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร จะอบรมผู้นำองค์กรเกษตรกร ให้มีความรู้ความเข้าใจในการจัดทำแผนฟื้นฟูและพัฒนาอาชีพเกษตรกร และสนับสนุนแผนฟื้นฟูและพัฒนาอาชีพ ภายใต้ระเบียบคณะกรรมการกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร ว่าด้วยการพิจารณาแผนและโครงการการจ่ายเงิน การใช้เงินคืนกองทุน และการติดตามประเมินผล ตามความต้องการขององค์กรเกษตรกรให้เกิดผลสำเร็จอันจะนำไปสู่การสร้างรายได้ที่เพียงพอในการชำระหนี้สิน ตามแผนการปรับโครงสร้างนี้ และมีรายได้เหลือที่เพียงพอในการดำรงชีพ

๖.๓ กำหนดกลไกการขับเคลื่อนและบริหารโครงการให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ โดยการแต่งตั้งคณะกรรมการบริหารโครงการที่มีองค์ประกอบครอบคลุมหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง อาทิเช่น สำนักงานกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ และภาคีในพื้นที่ ทำหน้าที่กลั่นกรอง อนุมัติโครงการ แนะนำ ตรวจสอบ ติดตาม กำกับ การดำเนินงานโครงการ เพื่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล

๖.๔ เกษตรกรที่ได้สิทธิปรับโครงสร้างนี้และยืนยันเข้าร่วมการปรับโครงสร้างนี้ จะต้องเข้าสู่กระบวนการฟื้นฟูและพัฒนาอาชีพตามหลักเกณฑ์เงื่อนไขที่สำนักงานกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรกำหนด และให้เป็นไปตามแนวทางการฟื้นฟูและพัฒนาอาชีพตามกฎหมายว่าด้วยกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร

๗. วิธีการและขั้นตอนในการดำเนินการ

๗.๑ การปรับโครงสร้างนี้ให้เกษตรกรสมาชิกกลุ่มเป้าหมายมีขั้นตอนดำเนินการ ดังนี้

๗.๑.๑ กองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรประสานความร่วมมือกับธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร ในการจัดทำข้อมูลเกษตรกรประกอบการปรับโครงสร้างนี้เพื่อการใช้ข้อมูลที่ต้องร่วมกัน

๗.๑.๒ กองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรแจ้งเกษตรกรและองค์กรเกษตรกร ที่สมาชิกได้สิทธิปรับโครงสร้างนี้ ให้มารายงานตัวยืนยันเข้าร่วมโครงการ และทำความเข้าใจกับเกษตรกรสมาชิกในการเข้าสู่กระบวนการปรับโครงสร้างนี้

๗.๑.๓ เมื่อเกษตรกรมาแจ้งความประสงค์เข้าร่วมโครงการกับ ธ.ก.ส. ให้ ธ.ก.ส. ส่งรายชื่อและประวัติให้คณะกรรมการที่จะตั้งขึ้น ทำหน้าที่ตรวจสอบกลั่นกรองคุณสมบัติของเกษตรกรที่จะเข้าสู่กระบวนการปรับโครงสร้างนี้ ทั้งนี้เพื่อให้การแก้ไขปัญหานี้สินเกษตรกรเป็นไปด้วยความเรียบร้อยรอบคอบ ตลอดจนขับเคลื่อนการดำเนินงานให้ประสบความสำเร็จ

๗.๑.๔ เกษตรกรติดต่อสำนักงานกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรเพื่อดำเนินการตามกระบวนการจัดทำแผนฟื้นฟู เมื่อได้รับการอนุมัติแผนแล้วนำแผนฟื้นฟูประสานธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร เพื่อดำเนินการปรับโครงสร้าง

๗.๒ กระบวนการจัดทำแผนฟื้นฟู

๗.๒.๑ องค์กรเกษตรกรนำเกษตรกรที่ได้รับการจัดการหนี้เข้าสู่การฟื้นฟูและพัฒนาอาชีพให้เป็นตามระเบียบคณะกรรมการกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร ว่าด้วยการพิจารณาแผนและโครงการฯ

๗.๒.๒ การสนับสนุนองค์กรเกษตรกรและเกษตรกรที่ได้รับการปรับโครงสร้างนี้เข้าสู่กระบวนการฟื้นฟูและพัฒนาอาชีพตามหลักเกณฑ์เงื่อนไขที่ กฟก. กำหนดและให้เป็นไปตามแนวทางการฟื้นฟูและพัฒนาอาชีพตามกฎหมาย ว่าด้วยกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร ดังนี้

๑) ตัวแทนองค์กรเกษตรกรเข้ารับการอบรม เรื่องกระบวนการเขียนแผน หรือโครงการเพื่อการฟื้นฟูอาชีพเกษตรกรกับสำนักงานกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร

๒) องค์กรเกษตรกรร่วมกับสมาชิกเกษตรกรที่ได้รับการปรับโครงสร้างหนี้ทั้งหมด ในองค์กรจัดทำแผนหรือโครงการฟื้นฟูและพัฒนาอาชีพเกษตรกร เพื่อเสนอต่อสำนักงานกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร

๓) สำนักงานกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร สนับสนุนโครงการฯ ขององค์กรเกษตรกรที่เข้าร่วมกับเกษตรกรที่ได้รับการปรับโครงสร้างหนี้ ภายใต้ระเบียบคณะกรรมการกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร ว่าด้วยการพิจารณาแผนและโครงการ การจ่ายเงิน การใช้เงินคืนกองทุน และการติดตามประเมินผล และการดำเนินงานตามแผนและโครงการฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร ภายใต้การกำกับติดตามขององค์กร คณะกรรมการระดับพื้นที่ และสำนักงานกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรสาขาจังหวัด

๔) การดำเนินกิจกรรมตามแผนหรือโครงการที่ได้รับอนุมัติ ให้ถือปฏิบัติตามระเบียบ ประกาศหลักเกณฑ์ และคู่มือของสำนักงานอย่างเคร่งครัด

๕) สำนักงานกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรรายงานผลด้านการฟื้นฟูและพัฒนาอาชีพ ให้คณะกรรมการกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรทราบเป็นระยะจนกว่าแล้วเสร็จโครงการ

๘. ระยะเวลาดำเนินการ

จะดำเนินการปรับโครงสร้างหนี้ให้แล้วเสร็จในระยะเวลา ๓ ปี หลังมีมติคณะรัฐมนตรี โดยมีเป้าหมายปีละ ๑๒,๒๐๒ ราย และมีระยะเวลาการผ่อนชำระหนี้ตามโครงการไม่เกิน ๑๕ ปี นับจากวันที่เข้าร่วมโครงการ

๙. งบประมาณ

งบสำหรับการฟื้นฟูและพัฒนาอาชีพเกษตรกรตามโครงการ ใช้งบประมาณปกติของกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร

๑๐. ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ

๑๐.๑ เกษตรกรสมาชิกสามารถรักษาที่ดินทำกิน และที่อยู่อาศัยไว้ได้สืบต่อไป

๑๐.๒ ปัญหาหนี้สิน (NPLs) ของเกษตรกรสมาชิกที่เข้าร่วมโครงการปรับโครงสร้างหนี้ จำนวน ๓๖,๖๐๕ ราย ได้รับการแก้ไขอย่างยั่งยืน

๑๐.๓ เกษตรกรสมาชิกได้รับการฟื้นฟูและพัฒนาอาชีพให้มีรายได้ โดยการเพิ่มขีดความสามารถในการประกอบอาชีพ และยกระดับคุณภาพชีวิตของเกษตรกร นำมาซึ่งความมั่นคงในชีวิต กินอิ่ม นอนอุ่น

๑๐.๔ สามารถลดความเหลื่อมล้ำทางเศรษฐกิจ และสังคมเป็นไปตามนโยบายรัฐบาล

๑๑. ผลกระทบที่จะเกิดขึ้น

การให้ความช่วยเหลือแก่เกษตรกรสมาชิก กฟก. ลูกหนี้ ฮ.ก.ส. ดังกล่าวข้างต้น จะส่งผลกระทบในด้านต่างๆ ดังนี้

ข้อดี

(๑) เกษตรกรและสมาชิกในครอบครัวมีความสุขมากขึ้น มีกำลังใจในการทำงานประกอบอาชีพ สร้างรายได้ นำมาซึ่งคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น

(๒) สังคมของเกษตรกรในระดับชุมชน มีบรรยากาศการอยู่ร่วมกันอย่างสร้างสรรค์ลดปัญหาความขัดแย้ง และการทะเลาะวิวาท มุ่งมั่นในการทำมาหากิน และการมีกิจกรรมร่วมกันในชุมชน

(๓) เกษตรกรมีความมั่นคงในการประกอบอาชีพเกษตรกรรม มีรายได้เพิ่มขึ้น ส่งผลต่อ GDP ของชาติไปในทิศทางที่สูงขึ้น

ข้อเสีย

อาจส่งผลกระทบต่อการทำงานของ ธ.ก.ส. ในด้านสถานะทางการเงิน วินัยทางการเงิน และความเชื่อมั่นของผู้ฝากเงิน

๑๒. ผู้รับผิดชอบโครงการ

๑๒.๑ คณะกรรมการบริหารกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร

๑๒.๒ ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร

ข่าวประชาสัมพันธ์

เรื่อง ขอความร่วมมือประชาสัมพันธ์ข้อเท็จจริงการที่รัฐบาลโดยกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้ร่วมกับธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร แก้ไขปัญหาหนี้สินของเกษตรกรสมาชิกกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร

เมื่อวันอังคารที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๖๑ คณะรัฐมนตรีได้รับทราบรายงานของกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เกี่ยวกับแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สินเกษตรกร สมาชิกกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร ซึ่งเป็นไปตามพระราชบัญญัติวินัยการเงินการคลังของรัฐ รวมทั้งเป็นไปตามข้อสังเกตของสำนักงานการตรวจเงินแผ่นดินที่รายงานผลการตรวจการบริหารงานของกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรที่ผ่านมา ดังนี้

๑. ธนาคารเพื่อการเกษตรและสหกรณ์การเกษตร (ธ.ก.ส.) จะดำเนินการแจ้งสาขาทั่วประเทศ เพื่อแจ้งให้เกษตรกรที่เป็นสมาชิกกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร และเป็นลูกหนี้ที่เป็นหนี้ไม่ก่อให้เกิดรายได้ (NPLs) ณ วันที่ ๓๑ ธันวาคม ๒๕๖๐ ที่ได้รับสิทธิ จำนวน ๓๖,๖๐๕ ราย ครั้งนี้ มาแสดงตนเพื่อแจ้งความประสงค์จะเข้าร่วมโครงการปรับโครงสร้างหนี้ใหม่

๒. ธ.ก.ส. จะให้เกษตรกรสมาชิกกองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกรซึ่งเป็นลูกหนี้ ธ.ก.ส. ที่มีหนี้ไม่เกิน ๒.๕ ล้านบาท มาทำสัญญาปรับโครงสร้างหนี้ใหม่ โดยให้นำหนี้เงินต้นที่ยังค้างชำระมาแบ่งเป็น ๒ ส่วนๆ ละเท่าๆ กัน (๕๐/๕๐) แล้วนำหนี้ส่วนแรก (๕๐) มาทำสัญญาใหม่เพื่อให้โอกาสเกษตรกรมาผ่อนชำระภายในเวลาไม่เกิน ๑๕ ปี โดย ธ.ก.ส. จะคิดดอกเบี้ยต่ำกว่าปกติโดยกำหนดให้มีคณะกรรมการตรวจสอบกลั่นกรองคุณสมบัติของเกษตรกรที่จะเข้าสู่กระบวนการปรับโครงสร้างหนี้

๓. ในระหว่างการผ่อนชำระหนี้ตามสัญญาใหม่นั้น กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จะร่วมกับ ธ.ก.ส. กองทุนฟื้นฟูและพัฒนาเกษตรกร และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องจัดทำแผนพัฒนาอาชีพ ไม่ว่าจะเป็ด้านพืช ปศุสัตว์ ประมง ตามความถนัดของเกษตรกร เพื่อให้เกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการมีผลตอบแทนที่สามารถนำมาชำระหนี้ตามสัญญาใหม่และมีเหลือเพื่อการดำรงชีพอย่างยั่งยืน ทั้งนี้ กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จะประสานงานภาคเอกชนมารับซื้อผลผลิตของเกษตรกรโดยมีการทำสัญญารับซื้อผลผลิตจากเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการ หรือหาตลาดรองรับผลผลิตเพื่อสร้างความมั่นใจให้กับเกษตรกรที่เข้าร่วมโครงการด้วย

๔. สำหรับหนี้เงินต้นส่วนหลังที่ค้างชำระอีกจำนวน ๕๐ ส่วนและดอกเบี้ย นั้น นายกรัฐมนตรีได้มอบหมายให้ รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ไปหารือร่วมกับ ธ.ก.ส. เพื่อออกระเบียบในการดำเนินการให้เกิดความเป็นธรรมกับเกษตรกรมากที่สุด ซึ่งสามารถดำเนินการได้หลายวิธีขึ้นอยู่กับความหนักเบาของสภาพปัญหาของเกษตรกรแต่ละราย ซึ่งจะได้มีการตกลงระหว่างเกษตรกรลูกหนี้กับ ธ.ก.ส. เจ้าหนี้เป็นรายๆ ไป เช่น หากเกษตรกรลูกหนี้เสียชีวิตโดยไม่มีทายาทมารับสภาพหนี้ หรือเกษตรกรลูกหนี้เป็นผู้ป่วยทุพพลภาพ หรือสูงอายุจนไม่สามารถประกอบอาชีพได้และไม่มีรายได้ ธ.ก.ส. ก็อาจพิจารณา

จำหน่ายหนี้รายดังกล่าวออกจากบัญชีเป็นหนี้สูญ โดยจะมีการตั้งคณะกรรมการขึ้นมาพิจารณาตามระเบียบของ ธ.ก.ส. ต่อไป สำหรับดอกเบี้ยเดิมส่วนที่ค้างไว้นั้น ธ.ก.ส. อาจจะพิจารณายกให้เกษตรกรลูกหนี้ด้วยก็ได้

นอกจากนี้นายกรัฐมนตรีได้มอบหมายให้กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ประสานงานกับสถาบันการเงินหรือธนาคารอื่นๆ เพื่อแก้ไขปัญหาหนี้สินของเกษตรกรที่เป็นสมาชิกกองทุนฟื้นฟูฯ ส่วนที่เหลือกลุ่มอื่นๆ ให้ได้รับความเป็นธรรม และไม่มีผลกระทบระบบเศรษฐกิจและวินัยการเงินของประเทศด้วย ซึ่งกลุ่มลูกหนี้ที่กระทรวงเกษตรและสหกรณ์จะได้ร่วมกับสถาบันการเงินแก้ไขปัญหาหนี้สินมีดังนี้

๑. กลุ่มลูกหนี้ที่เป็นหนี้ธนาคารพาณิชย์และธนาคารรัฐอื่นๆ รวมทั้งสหกรณ์การเกษตรด้วย
๒. กลุ่มลูกหนี้ที่เป็นหนี้เกินกว่า ๒.๕ ล้านบาทและเป็นหนี้ที่อ้างว่าเกี่ยวเนื่องกับการเกษตร

ดังนั้น จึงขอให้เกษตรกรสมาชิกกองทุนฟื้นฟูฯ ที่ต้องการเสนอแนวทางแก้ไขหนี้ดังกล่าวข้างต้นได้ทำเป็นหนังสือโดยระบุรายละเอียดข้อเสนอดังกล่าว ส่งผ่านสำนักงานกองทุนฟื้นฟูจังหวัดมายังกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ได้เพื่อจะได้นำมาพิจารณาหาแนวทางการแก้ไขปัญหาหนี้สินดังกล่าวต่อไป โดยไม่จำเป็นต้องระดมสมาชิกทั้งหมดเข้ามาในกรุงเทพฯ เพราะจะเป็นการเสียทั้งเวลาประกอบอาชีพตลอดจนการทำมาหากินและค่าใช้จ่ายของเกษตรกรเอง

กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ ขอเรียนว่าการแก้ไขปัญหาหนี้สินเกษตรกรสมาชิกกองทุนฯ ซึ่งเป็นปัญหายืดเยื้อมานานนับ ๑๐ ปี จนตกทอดมาถึงรัฐบาลนี้ ก็ได้หาทางขอม่อนปรนและหามาตรการแก้ไขปัญหาพร้อมกับเจ้าหนี้ ธนาคารต่างๆ มาโดยตลอด ขณะเดียวกันรัฐบาลก็มีหน้าที่ดูแลรักษาระบบการเงินของประเทศไม่ให้เกิดความเสียหาย หรือมีผลเสียกระทบต่อการบริหารงานของสถาบันการเงินด้วย กระทรวงเกษตรและสหกรณ์ จึงขอยืนยันว่าจะได้ร่วมมือกับทุกฝ่ายในการแก้ไขปัญหาหนี้สินของเกษตรกรแต่ละกลุ่มให้เป็นไปตามนโยบายของรัฐบาลดังกล่าวข้างต้นให้เป็นที่ยอมรับและเป็นธรรมแก่ทุกฝ่ายต่อไป

จึงขอประชาสัมพันธ์ให้เกษตรกรได้ทราบและเข้าใจในเรื่องนี้โดยทั่วกัน